

Persbericht
Luxemburg, 8 december 2016

De EU moet meer doen om burgers te beschermen tegen pandemieën en andere ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid, aldus EU-controleurs

Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer kent de EU-brede planning voor de bescherming van burgers tegen ernstige bedreigingen van de gezondheid, zoals een griep pandemie, aanzienlijke tekortkomingen. De controleurs zijn van oordeel dat de lidstaten en hun volksgezondheidsautoriteiten nog beter moeten samenwerken, hoewel er in de afgelopen jaren een aantal belangrijke stappen zijn gezet.

De lidstaten hebben de primaire verantwoordelijkheid op het gebied van volksgezondheid. De Europese Commissie heeft hoofdzakelijk tot taak, steun te verlenen en aanvullende maatregelen te nemen. De EU heeft vastgesteld dat de lidstaten samen doeltreffender kunnen opereren waar het gaat om ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid. Met het EU-besluit van 2013 over ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid zijn belangrijke wijzigingen ingevoerd ter verbetering van de vroegtijdige planning en coördinatie van maatregelen. Bovendien werd daarmee het Gezondheidsbeveiligingscomité versterkt dat in 2001 informeel was opgezet door de Raad van ministers van Volksgezondheid.

De controleurs hebben geconcludeerd dat het besluit van 2013 weliswaar een belangrijke stap was waarmee het kader voor gezondheidsbeveiliging in de EU is verbeterd en de EU beter voorbereid is op ernstige bedreigingen voor de gezondheid, maar dat er op lidstaat- en Commissieniveau nog steeds ernstige tekortkomingen bestaan. Zij concludeerden ook dat, hoewel het Gezondheidsbeveiligingscomité van groot belang is gebleken, het strategische en operationele problemen kent die moeten worden opgelost.

“Doordat er meer wordt gereisd en handel wordt gedreven, kunnen ziekten zich snel en grenzeloos verspreiden, waardoor de gezondheidsbeveiliging in één lidstaat vaak afhankelijk is van die in de buurlanden”, aldus Janusz Wojciechowski, het voor dit verslag verantwoordelijke lid van de Europese Rekenkamer. “Willen de Europese burgers ten volle kunnen profiteren van wat er tot dusver is opgezet, dan moet er meer worden gedaan om de tekortkomingen in de planning en coördinatie aan te pakken.”

De controleurs hebben vertragingen geconstateerd bij de uitvoering en ontwikkeling van het besluit van 2013. De coördinatie van de paraatheidsplanning werd verbeterd, maar de procedures moeten robuuster worden en

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het door de Europese Rekenkamer vastgestelde speciaal verslag.

Het volledige verslag is terug te vinden op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

beter worden omschreven. Zo hebben de lidstaten onvoldoende vaart gezet achter de gezamenlijke aanschaf van vaccins voor een griep пандemie en ontbreekt het aan een EU-breed systeem voor de aanpak van dringende behoeften aan vaccins en andere medische tegenmaatregelen.

De bestaande systemen voor vroegtijdige waarschuwing en respons en epidemiologische surveillance zijn al jaren operationeel en de belangrijke rol daarvan op EU-niveau wordt alom erkend, aldus de controleurs. Er is echter nog ruimte om het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en respons te verbeteren. De meest recente aanpassingen van de procedures voor de aanpak van ernstige chemische en ecologische bedreigingen zijn nog niet getest.

De controleurs hebben tekortkomingen aangetroffen in de prestaties van het EU-gezondheidsprogramma voor de bescherming van de burgers tegen gezondheidsbedreigingen. Bij het merendeel van de tussen 2008 en 2013 gecontroleerde maatregelen tegen gezondheidsbedreigingen ontbrak het aan duurzame resultaten, ondanks de goede prestaties wat betreft de oplevering van overeengekomen producten. Dit beperkte de bijdrage daarvan tot de bescherming van burgers tegen gezondheidsbedreigingen. Zij constateerden ook tekortkomingen bij de meting van de doelstelling inzake gezondheidsbedreigingen voor de periode 2014-2020 en een relatief laag uitgavenniveau tussen 2014 en 2016.

De controleurs ontdekten een aantal hiaten in de interne coördinatie door de Commissie van de gezondheidsbeschermingsmaatregelen in verschillende programma's en diensten. Zij concludeerden ook dat er meer moet worden gedaan om ervoor te zorgen dat samenwerkingsovereenkomsten tussen de structuren voor crisisbeheersing van de Commissie volledig operationeel worden. Ten slotte moet de Commissie haar beheer van haar organisatiestructuur voor het beheer van crisissituaties op het gebied van volksgezondheid verbeteren, zodat het beter is toegerust voor de aanpak van toekomstige crisissituaties op het gebied van volksgezondheid.

In hun verslag doen de controleurs aanbevelingen aan de lidstaten en de Commissie:

- versnel de uitvoering van het besluit uit 2013, met name door voor het Gezondheidsbeveiligingscomité een strategische routekaart te ontwikkelen, door een verbeterde prestatie monitoring, en door vaart te zetten achter de gezamenlijke aanbesteding voor vaccins en andere medische tegenmaatregelen;
- verbeter het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en de ontwikkel meer geïntegreerde oplossingen voor risicobeheer;
- verbeter de duurzaamheid van de resultaten van gefinancierde acties voor bescherming tegen bedreigingen van de volksgezondheid en de desbetreffende methodologie voor prestatie meting;
- ontwikkel een meer gestructureerde coördinatie tussen de verschillende diensten van de Commissie voor gezondheidsbeschermingsmaatregelen.

Speciaal verslag nr. 28/2016: "De aanpak van ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid in de EU: belangrijke stappen gezet, maar er moet meer worden ondernomen" is beschikbaar in 23 EU-talen.